

1929-03-18

AFSENDER

Ellen Sawyer

MODTAGER

Louise Brønsted

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Øverst s. 1 er skrevet "d. 14de og 18de
Marts - 1929"

Generel kommentar:

Otto Emil Paludan blev som fuldmægtig boende på gården Erikshaab efter Albrecht Warbergs død og resten af familiens fraflytning. Paludan/Pallam døde i 1929. Han var barnløs og ugift. Både han og Hempel Syberg testamenterede Warberg-børnene en sum penge. Tornøes Hotel ligger i Kerteminde. Christian Erbenne, Fru Chenowitz og Dr. Torborg kendes ikke. Det er uklart, hvad der menes med, at Putte/Elisabeth Mackie er godt anbragt.

Instituttet er Det Fysisk-Kemiske Institut på Blegdamsvej i København. Johannes Nicolaus Brønsted var professor ved dette sted, som også blev familiens bolig fra 1930.

Omtalte personer:

Wilhelmine Berg

- Berner

Julie Brandt

Thora Branner

Alhed Marie Brønsted

Ellen Brønsted

Else Birgitte Brønsted

Johannes Nicolaus Brønsted

Adolph Larsen

Andreas Larsen

Johanne Christine Larsen

Johannes Larsen

Marie Larsen

Christine Mackie

Elisabeth Mackie

Otto Emil Paludan

Hempel Syberg

Andreas Warberg

Laura Warberg

Torkild Warberg
Martin Warberg Larsen
Laura Warberg Petersen
Eskil Ørsted Hansen

Arkivplacering:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB3779

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Gave til Østfyns Museer fra en
efterkommer af Louise Brønsted

DOKUMENTINDHOLD

Ellen takker for dugen. Hun havde en god fødselsdag. Nu ar hun været hos sine elever igen med rutebil og også til kortaften. Ellen har mistet indtægt pga. sygdom og vintervejr, men arven fra Paludan/Pallam og Onkel Syberg hjælper. Det er dejligt, at Christine/Mornine takket være samme arv kommer af med sin gæld.

Adolf/Agraren Larsen er på druktur. Johanne/Junge kan betale hans gæld med de arvede penge.

Martin/Manse Warberg Larsen skal konfirmeres og har været til overhøring i kirken. Ellen giver ham et fotografiapparat.

Ellen vil invitere Johanne/Junge Larsen på en udlandsrejse på et tidspunkt, hvor Laura/Bibe W. Petersen kan styre Adolf.

Der skal afholdes auktion på Erikshaab, og Ellen, Johanne og Andreas/Dede Warberg tager derned.

Mon Louise Brønsted kommer til Fyn i påsken?

Ellen har været til koncert.

Det er spændende med byggeriet af Instituttet.

Ellen er sparsommelig med mad. Hendes kat har fået en kæreste.

TRANSSKRIFTION

[Øverst s. 1 skrevet med blyant:]

Tante Elle

[Skrevet med blæk; Ellen Sawyers skrift:]

d. 14de og 18de Marts - 1929

Kæreste Lugge!

Tak for dine tre (3) Breve, - alle lige velkomne. Og Tak for den dejlige Dug, du sendte mig til min Fødselsdag. Den passer udmærket til mit "Spisebord" og jeg er meget glad ved den. Da jeg havde faaet den, opdagede jeg, at jeg jo egentlig trængte meget til den, da jeg kun har nogle smaa gamle Laser, - til smaa Selskaber, for jeg har rigeligt med store Duge. - Ja, det blev jo en ret stille Fødselsdag, da alle Gæsterne blev anmodet om at blive borte, - me-e-en! Jeg fik jo mange Opmærksomheder af Blomster og Breve og lille Junge kom om Aftenen og nød et Glas Vin og en Cigar. Hun er jo rask igen. Jeg var oppe det halve af Lørdag, - hele Søndag og ude hos Eleverne Mandag, men kun pr Rutebil. Nu cykler jeg igen. Vejene er fine og Vejret dejligt. Jeg har slet ingen Efterveer med Træthed og Sløjhed, - havde 7 Elever den første Mandag og var til Selskab om Aftenen og spillede L'hombre til 12 uden at mærke noget. I maa nu sige, hvad I vil, men de tykke har nu alligevel et Reservefond af Kræfter, som de tynde maatte ønske sig. Det har været en

mager Vinter, hvad Indkomster angaar, - 3 Uger syg og en Del Forsømmels paa Gr. af Vejret. Heldigvis faldt en Del af Vejret og Sygdommen sammen - (nu vrimler Gækker og Krokus op i Haven, - skønt der endnu ligger en Meters Sne i Ribsbuskene). Naa men det gør jo heller ikke noget med det Pengetab nu, da vi jo vælter i Penge, - takket være vores kære Pallam og gode gamle Onkel Syberg. Ja, Lugge, det er ogsaa rart at vi kan tænke, at han holdt sit Løfte til Mor, og at du vandt Chokoladen. Ja, hvor man under Mornine en lille glansfuld Periode. Den bliver vel ikke lang, - kender man hende ret. Men tænk, at komme ud af sin Gæld, - det maa da være herligt. Nej, Lugge, jeg vil ikke købe Livrente, ikke foreløbig da. Jeg vil eje 10,000 først. Dem skal jeg nok faa, naar jeg bare maa beholde Helsen en halv Snes Aar. Jeg har 6000 nu. De giver mig 270 om Aaret. 154 har jeg i Legater, det er 424. For dem kan jeg købe 500 Kr. Obligationer om Aaret. Saa kan du selv regne ud. - Man kan aldrig vide, hvordan det kan gaa. Jeg kunde jo faa Lyst til at købe mig en Forretning af en Slags, - det er i al Fald mere morsomt at have Pengene at manøvrere med, end at

2)

købe Livrente. - Foreløbig har vi jo ingen faaet endnu, men Dede skriver, at til 1ste April, omtrent, sender han os Pallams. Onkel Sybergs trækker vist længere ud. Stakkels Tutte maa jo ud med en vældig Arveafgift, - men det skrev jeg vist til Mornine. - - - - Naa, saa vidt kom jeg igaar. Saa gik jeg over til Junge og spiste til Aften med Junge og Marie. Agraren var ude paa Togt. Han har sviret energisk nu, - jeg ved ikke hvor længe, - holdt op et Par Dage og har nu taget fat igen. At han dog ikke kan naa at drikke sig ihjel! Jeg tror al de Sprit virker preserverende. Junge er alligevel helt godt til Pas. De Penge har jo virket vældig stimulerende. Hun kommer ud af hans gamle Gæld, som altid har pint hende og kan ogsaa "røre sig lidt". Fattigdom er nu nedbrydende. Nu har hun ogsaa lige tjent 100 Kr. paa et Klaver, saa hun har købt Konfirmationsudstyr til Manse, - nyt Tøj og en Kasket og en Regnfrakke, - Sokker o.s.v. Det er jo paa Søndag. Palmesøndag. Der skal ikke være Spor af Festlighed, - kun mig og Is til Desert. Jeg giver ham et Fotografiapparat. Tutte har sendt 10 Kr, som jeg skal købe for. Jeg tænker jeg køber en Tegnebog (til Penge) for dem. De vil jo gerne have nogle af de traditionelle Gaver at vise frem Hvis I vil have Idèer, saa kunde jeg tænke mig en Æske Jetons, - han elsker jo at spille L'hombre, - el. Bøger om Fugle. el. Lommetørklæder. Sig til Mornine at hun ikke skal holde det hemmeligt for Ta Mis Pan ["Pan" indsat over linjen] Hun kan saamænd godt sende ham lidt. Vi har været saa beskedne med Konfirmationer i hele vores Børneflokk, saa det kan de gerne

paaskønne paa Manse. Iggar Eft. var han til "Overhøring" i Kirken. Jeg kom der over mens de klædte sig paa til at gaa derned. Det viste sig at Manse ikke kunde Trosartiklerne. Dem fik vi ham saa lært. Og han kunde ikke huske, hvad Salmer de skulde kunne. Heldigvis kom han da ikke op. De saa saa rørende ud, da de vandrede afsted derned. - Lugge, jeg har faaet saadan en god Idé. Jeg vil ogsaa flotte mig lidt med mine Rigdomme. Jeg vil invitere Junge til en lille Udenlandsrejse i Sommer! Rhin-rejsen, Køl'n og Holland. Vi snakker meget om det og Junge glæder sig saadan. - Det er saa sundt for hende ["for hende" indsat over linjen] at føle, at der ogsaa er lidt Fornøjelse i Verden for hende, - det er hun sandelig ikke forvænt med. - Vi vil køre i Rutebiler og se paa Landskaber og male og se paa Kunst naturligvis. det skal

3)

nok blive morsomt. Hvis I véd noget om Holland, - saa lad os det vide. - Saa jeg sparer af alle Livsens Kræfter * Jeg tænker vi kan gøre det for 600 Kr. Det skal være, naar Bibbe er hjemme og kan bremse Kalorius - ellers er det jo en fast Regel, at hans "Sygdom" indløber, saa saare Junge vender Ryggen til. Paa Mandag skal der være Auktion paa Erikshaab. Junge og jeg vil derned. Det kunde være, der var et og andet, vi vilde købe og desuden kan der tænkes at være noget endnu fra vores Tid, - bl.a. de gamle Bøger paa det store Værelse. Vi biler derned. Dede kommer. Det bliver jo vemodigt - men jeg synes, vi skal være der. Dede har taget Silhouetterne fra Spisestuen og hængt dem op i sin Stue. Det er rart synes jeg, - saa er de i Hus.

Kommer I ikke herover i Paasken??? Jeg skal ganske vist ud om Lørdagen, men det gør jo ingenting. Saa kunde I jo komme Palmesøndag, - være med til Manse og være med paa Erikshaab. - Eller er det for svært, lille Lugge? - Det vilde være yndigt om I kom en lille Foraarstur. Svar snarest. Jeg er spændt paa Las og Puf saa kom i Aftes. Jeg holder Øje med Huset, men [et ulæseligt ord indsat over linjen] har ikke set nogen spanke om dér endnu. Jeg maa op og se efter inden jeg cykler ud. - Jeg glæder mig til de er hjemme igen. Det er saa tomt naar de er væk. - I Aftes var jeg til Koncert paa Thornøe. Den var god. Fru Berner sang herligt og Chr. Erbenne spillede guddommeligt. Hvor han dog spiller vidunderligt. Fru Chenowitz akkompagnerede. Hun er lidt massiv og enevældig. -

Hvor er det morsomt at de er begyndt at grave paa Instituttet. Nu kan I rigtig holde Øje med det. Bare det nu ikke maa vare rigtig længe. - Og hvor dejligt, at du nu har Penge at planlægge med. Ellers havde der været en "aber" ved at flytte ind i et større Hjem. Det kostede mig adskillige Hundrede at flytte ind her, og det er da i det Smaa. - Maaske der paa

Erikshaab kunde findes et og andet, I kunde faa billigt. - Tænk over det!!!!
Jeg havde saadan et rart Brev fra Tutte i Dag. Det var saa morsomt at se lidt til hende i den Tid hun var i Odense. Hun er nu herligt, ["t" sidst i ordet overstreget] - det er Tutte. - Hvor er det dejligt at Putte er anbragt. Vi var sammen med Dr. Torborg til Thorkilds Daab og syntes saa godt om ham. -
[Indsat s. 3 i venstre margen; lodret:]

Ikke desto mindre flottede jeg mig i Lørdags med at købe en Kalveskank til 30 Øre. Det er anden Gang siden Jul at jeg har købt ind til Middag. Ellers lever jeg af [teksten fortsætter øverst s. 3; på hovedet] salte Sild og Hyldebærsuppe og Gaver. - Jeg faar Suppe til to Middage og Hachis til èn. - Naa, nu vèd jeg vist ikke mere denne Gang. 1000 Hilsner til jer alle, - ogsaa Lommes. Din Elle

[Indsat i venstre margen, s. 4; lodret:] Lille Mis har indgaaet Kammeratægteskab med en stor Slambert af en graa, vulgær Hankat med gule Øjne. Jeg fatter ikke lille Mis - den fine pæne Mis fra et godt Hjem! - Jeg driver ham væk 20 G. om Dagen.

Tante Elbe

d. 14^e og 18^e Maarts - 1929

Kæreste Luffe!

Tak for dine tre (3) Breve, - alle lige
velkomne. Og Tak for den dejlige dug, der
sendte mig til min Fødselsdag. Min pæne
indviæhet til mit "Spisebord" og jeres meget
glad ved den. Da jeres havde faaet den opgjort
og at jeres se gentlig haengte meget til den,
da jeres kun har nogle smaa gamle karole!
til smaa Pelslæber - for jeres har rejst med
store dug. - Ja, det blev jeres end ret stille
Fødselsdag, da alle Læstene blev anmodet
om at blive boede - u-e-e-e-u! Jeres jeres
mange Opvækkelser af Blomster og Bæse
og alle penge kom an Læstene og end et
Glas Vin og en Lige. Nu er jeres kær i jeres.
Jeres var oppe det halve af Lørdag - hele Søndag
og alle har Ellevens mandag, men kun jeres
Rutebil. Nu cykler jeres jeres. Verdens en foto
og Vognen dejligt. Jeres har det meget efterveed
med Tæthed og Skjæb - havde 4 Ellevens den
første mandag og var til Skole og Aften
og spillede L'ombre til 12 uden at være
nagt. Jeres var end lige, hvad jeres vil, men
de tykke har mit altydeligt et Reservefond
af Kæften, som de tynde maatte gule

DB3779

Hj. det har været en uagen Vinter, hvad
Fruakomsten angaar, - 3 hjer styk og en
del Forspandene paa 1/2 af Vejret. Hældningen
faldt en del af Vejret og Sykkommene kam-
men - (en virkelig Løkke af Rokus ops i
Kasen) - skjønt der enderup ligger en Urtens Lue
i Ribbenene. Had men det gik jo heller
ikke noget med det Pengetal nu, da vi jo
væltet i Penge, - talte bare paa bare Palland
og gode gamle Odel Syber. Ja, Lige det er
opaa det at vi kan tænke, at kan høst
hjt Lyfte til Jor, og at det været Chokolade.
Ja, had man under monne en lille glaus-
fuld Periode. den bliver vel ikke lang, kender
man hende ret. men tank, at komme
ud af den Sald - det maa da være hestigt.
nej, Lige, jo vil alle deke Livrente - alle
foreløbig da. Jo vil eje 10,000 Spot. den skal
jo nok gaa, naar jo bare maa beholde Liken
en halv Lues bar. Jo kan 6000 ind. de giver
mig 270 en kant. 104 kan jo i Legate, det er
424. For dem kan jo deke 300 Kr. Obligationer
en kant. Saa kan du lidt sepe ind. - men
kan aldrig inde horden det kan gaa. Jo kunde
jo gaa Lyet til at deke mig en forely
af en Skap, - det er i al Fald mere mestent
at have Penge at manovere med, end at

2)

dehne Livrente. — Forældry har is jo ingen faact
endnu, men deae eluee ad til jate April, omkring
sende ham os Paalam. 'Ondel Pykeep tralle nit
langere ud. Stalle Tutte maa jo ud med en
veldig Arveafgift, — men det skue ji nit til hae-
mie. — — — haad, saa i det kende ji i jaer. Saa
jok ji over til Funge of spiste til Aften sam-
men med Funge of Maane. Afsaend var ude
paa Taft. Han har soviet enogik mit, — ji ved
alle hoes lange — holdt op et Par Uge of har
nu laest jate i en. Ad han dog alle kan saa
at drille hij i hjet. I tres al den Sprit over
preservende. Funge er altynd helt paa til
Pas. De Penge har jo violet veldig strimulende.
Hus kommer ud af hans gamle Tald, som altid
har pinte hende of kan agraad rove hij lidt. Tak
hij dem er nu medlydende. Nu har hun agraad
lige gjent 100 Kr. paa et Maer, saa huu har
købt Konfirmationsudtye til Maane, — nyg til
of en Tald of en Republie, — lodde o. s. v. det
er jo paa Spudag. Palmespuudag. der skal ikke vare
Spud of Festlyhed — dem mig of Is til desert.
I give ham et Fotografapparat. Tutte har sendt
10 Kr. dem i skal deke jate. I sende I holdt en
Tepuchag (til Penge) jate dem. De ut jo ferne

have nogle af de had-trinene Gæser at vice frem
til mig vil have Læs, saa kunde jeg have mig
en Arbejdsbetjent - han vilde jo at spænde hende,
- d. Bogen om Fugle. d. Lommetydskaber. På
dit navn at hæng alle skal holde det hem-
meligt for Ta hvid^{pen} men kan saamand fast
kende ham list. Vi har været saa beroliget
med Konfirmationen i hele vores Børneflokk, og
det kan de gerne paaskjære paa Maane.
Igaar Eft. var han til Overblik i Tivoli.
Jeg kom der over mens de bladede sig paa sig
at gaa derud. Det viste sig at Maane ikke
kunde Træartiklerne. den jeg er hand kan
lest. Og han kunde ikke huske, hvad Saltes
de skulde kunne. Heldigvis kom han da alle
op. de saa saa spændt ud, da de vandte
afsted derud. - Lige, jeg har været saadan
en god Læs. Jeg vil ogsaa flotte mig list
med mine Bidsomme. Jeg vil indikere frem,
det en hele hvideandsejre i Sammen! Rhin-
reiser, - Kjøb af Holland. Vi skulle meget
om det af fremme glade sig saadan. - Det er
saa kendet^{gode} at føle, at der ogsaa er list
for mig i Verden for hende. - det er hun
sandsynlig alle forvandt med. - Vi vil høre
i Nutidens af de paa Landetaler af male
af de paa Kunst naturhistorie. Det skal

